

عدد : ۳۱ (برنجی سنه) ۲۲ : جمادی الاخر ۱۳۱۷ ۱۵ : تشرین اول ۱۳۱۵ افرنجی ۲۷ تشرین اول ۱۸۹۹ (برنجی جلد)

ادب ، فنون و کرب و بحریه ،
وتادیخ و تجارت و زراعت و صنایع
ومعارف و امور نافه و اکادمی فقرات
باحث مصور جریده . هر نوع خصوصیات
ایچون غزته ناک مدیری ظاهرکه مراجعت اولوز

ارتقا

(ارتقا) ناک ۱ تانبول وطنه
ایچون بر سنه ۲۲
غروشدور . پوسته پولی مقبولدر .
صحافی بالجنه ارمانه آچیقدر . عربی قلم
موتان یازمه یلیر . مروری باب عالی
جاده سنده " معلومات " اداره خان سیدر .

استانبول ایچون نسخه سی : ۱۵ پاره یه در ۱۵۰ شمدیلک جمعه کونلری نشر اولوز ۱۵ طشره ایچون نسخه سی ۲۵ پاره یه در

آه ! ايسته اوزمانكى حزن انگيز ،
باعث سيلان مونايبه بالا اولان ايام فرقت !
مفتى زاده
عطا الله

فقرات مضحكه طيبه

بركولى قارىسى غايت وخيم صورته
خسته نير ؛ دعوت اولنان طيبه ، زوجى ؛
— افندى بش ليرام وار . سوكلى
حرمنى ايستراولدير ك ايستر قالديرك بونلر
سزكدر ديمش . وخسته ده برمدت صكره
وفات ايلمش . آره دن برزمان صكره
دوقتور حريفه راست كلهرك پاره يي
ايستديكنده :

بك اعلا وعدمدن خلف ايتمك
ايستميور ايسه مده شوايكى سؤالمه جواب
ويرمكزى رجا ايلرم :

— حرمنى اولديرديكمزى ؟

— اونصل لقردى ؟ بالطبع اويله
شي اوله ماز .

— بك اعلا ، ايو ايدوب آياغه
قالديرديكمزى ؟

— واسفاكه خير .

— اويله ايسه ، مادام كه نه اولديرديكر
نه ده قالديرديكر ، وعد اولنان ميلغه
حقكز يوقدر .

چيچك آشيسنك تاثيرينه اينانيمان
برى : آدم سنده نه يه يارار ؟ بن غايت
كوزل برچوجق بيلورمكه آشيلاندقدن
ايكى كون صكره وفات ايلمشدر دبر .
خطاطى — فصل ايكي كون صكره ، صورمسي
اوزرينه ، حريف : اوت بيجاره چوجق
بر آغاچدن دوشر دوشمز اولدى كيتدى
آرتق بوندن صكره چوجقلىركزى
آشيلانكز !

برخسته نك اوندن چيقان طبيك
برى : ايويرلا مش طاشلر آره سنده
طوپراق طولديران برقالديرجى يه راست
كلهرك :

— ياهو ، نه بيايورسك ؟ ايشكده كى

قصورى اورتورسك دير ؛ قالديرجى :

— اقدم ، سزك كى خطاطى طو .

براق ايله اورتمكه چالشسيورم جوابى
ويرمشدر .

غايت سكرلى وكندينى زياده خسته
فرض ايدن قادينك برينه ، طيبى هر صبح
قالقديشده بربرداق سرين وتازه صو
وياريم ساعت صكره برقهوه چقولاتا
وهان درعقب بربرداق دها صوايچمسي
توصيه وتنيه ايدر . خسته صباحين
حكيمك تنيى وجهله اول امرده صو
ايچميوپ چقولاتا وعقينده صو ايچر
ايسه ده درحال ابتدا ايجه چكى صويى
اونوتديغنى حس ايتمكه مايوس وهان
طيبى دعوته مجبور اولور . طيب خسته
سنى زياده سكرلشمش وعادتا صتمه يه
دوچار اولمش بولغله استجوابه قيام
وبووجهله اضطرابى درك ايدر : بنى
چاغرىتمغه بك ايو ايتديكر ، زيرا حالكز
وخيم ايدى ؛ نه ايسه له الحمد چاره سى وار
سزى راحتسز ايتمهك ايچون چقولاتانك
ايكى صو آره سنده بولمسي آرزوايلمش
ايدم ، آنك ايچون شمى هان برتنقيه
ايديكز . ايش برينى بولور ديمش وخسته
سنگ فكر آ مستريح قالدغنى كورمشدر .

— بنى قورقوديكز .

— نه يه اى ؟

— ايچقرقه طوتلدم ؛ بلكه قورقو
ايله كچر .

— بك اعلا . بكا بشيوزغروش

ويرميسكز ؟

— تشكر ايدرم دوستم . الحمد لله
كچدى .

جوار كويلردن برينه دغوت اولنان
حكيمك برى فصلسه جزدانى اونده
اونودير . هسته يي معاينه دن صكره
قوزشون قلم وكاغد آرار ايسه ده نه
خسته نك اونده نه ده قومشولرده لوازم
تحرير اولنه ماز . نهايت بكلمكدن اوصانان
حكيم آنبارك بيوك فبوسنه كمور ايله
رچته يي يازمق كيدر . بالاخره خسته
صاحبلى ده قيوبي چيقاره رق اجزاجى يه
كتورمكدن بشقه چاره بوله مازلر .

چوجقه :

— اوتانميورميسك ؛ بوسنك كوچكك

اولدينى حالد هر شى ذهنتده طوتيور .

بوندن مكافات آلوب طوربيور .

— بك شاشيله حق شى دكل ؛ چونكه
اويديكك چوجق براجزاجى اوغليرد .

غزته چينك برى حكيمه سكردن ،
اويقوسزلقدن ، معده صانچيسندن شكاي
ايدوب طورر . دوقتور باشى قالديره رق :

— دوستم بوبابده هيچ علاجز
يوقدر ؛ كيجه لرى چوق او طورميكز ؛
قناعتكار ، برهيزكار اوليكز ؛ شامپانيا
مسكرات ايچميكز ، تيازويه كيتميكز ؛
والحاصل حفظ صحت موافق خركت
ايديكز دير . خسته :

— اوت دوقتور ، حقكز وارسه ده
حفظ صحتك اولدينى يرده ذوق وصفا
يوقدر ؛ جوابى ويرر .

طبيك برى زرينه دعوت ايدليكى
خسته يه بعدالمعاينه برمسهل اعطا ايدر
وفرداسى كوني ينه كله چكى سويلهرك
كيدر . ايرتنى صباح خسته نك يتمش
سكسان عمل ايتدكدن صوكره وفات
ايدليكى خبر آلدغنده بيان تاسف ايله
« يازيق خسته طيانه مدى ، بوقسه علاجك
ايجابى يوزعملى تجاوز ايدنه چك ايدى »
دير

حكايه متعجب

انين حيات

هيچ برقلب رقيق يوقدر كه قيشك
صفوق كوندن ؛ بروده رطوبته غير متحمل
صورته كو كس كر ن برى چاره نك اوكونك
يالكرز اوتروكونك تايمين معيشتى ايچون
اون حتى بش پاره كى جزئى برحميته محتاج
اولسون ؛ استمداد طلبنده بولسونده
اوبى چاره نك آلام دلسوزينه ستانان
اولسون .

سفالتك در كه منتهاسنه واراز ، صفوقك
هر درلو تاثيراتنه رغما متانت بوسترن
شوزواللى يي كورسيورميسكز ؛

كوشه نك باشنده كى سيلك اوكنده
بركيرلى زينيل پارچه سنك اوسته او طورر .
مش ، النى آووچنى كلوب كچك انظار
مروتنه طوغرى آچش ، بيوتى يوركارى
صيزلانديررجه سنه — بوكش ، سينه كشاي
تضرع اولمش ؛ يالواربيور ، اجنيزه حق
صورته اغلايور . آچيكز ديبور !

صفوقك شدندن بو آوانينه ، بوناله
اسف اشتاله كيمسه قولاق آصميور .
مرحمتى براز غالب اولانلر زواللينك
اوحالنه آجيورلرده كنديلرنجه كويا اثر
ترحم اوله رق « الله ويرسون ! » مقابله سنده
بولنيورلر .

زواللى فقيره هر كيمدن اميدوار
اولور ايسه بوشه چيقيور . سعادتنك يادكار
بدبختانه سى اولان ايكي چوجقك « ماما »
ياغره سى ايشيديليور ؛ صباحدن بريدر
بيريكن يكرمى پاره بردلور آرميور ؛
اخشامك بيك درلو تعب ومشقتى خياله
كليور ؛ آه بو طويق بيلمين بوغازمراقى ،
انديشه سى ، آه بوتعيش يوقمى زواللى
فقيره يي معذب قيليور .

ياقه سندن صيزان صفوق ياغور
دامله لرى وجودلرني محوايديور ؛ بو ،
اومشقتارده تحمل ايدبيورده تايمين
معيشتلرى اولان اويكرمى پاره بردلور
زياده لشميور . كيمسه آچميوركه !

وقت كچيور . اقشام تقرب ايدبيور ؛
سربندى زياده لنيور ؛ زواللى فقيره
صيزلانيور . اميدلرى بوشه چيقدقه
وجودى بيتيور . كيمسه مرحمت
ايتيوركه !

اميدينك صوك درجه سنى بولمش
اوللى كه بردها جالب مرحمت اولمق
اوزره صوكنجى دفعه اوله رق ؛ « آچيكز ،
الله ايچون اولسون شوايكى جوجغه آچيكز »
صدای چكر سوزيله يالواربيور آووجنده
كورديكم يكرمى پاره نك زياده لشمسنة
صرف ماحصل ايدبيور ايدى .

مروتزدن تسلى ياب اوله رق شاين
ترحم اولان نظرينى بزه عطف ايتمش
وينى طائيش اوللى كه قورى او كسوروكه
قاريشيق برندای انين ايله :

طلعم ، اوغلم ؛ بكا قارشى اولان
خطاب اميدى بادى استغرابم اولدى .
بن آنى طانيه مامش ايدم . آنك بنى طائيسندن
زواللى فقيره نك طالع ناسازك بدبخت
معدوره لرندن « شفيه » اولديغنى آكلادم .
كنديبينك بودرجه استمداديننه مقابل
آن كورديكم قرقلى دست تسلنه كال
محجوبيته بر اقدم . تاثيرمدن برسوز
سويلمكه مقتدر اوله مقسزين يوله دوامه
باشلادم .

شفيقه نك اولجه كورمش اولدينى

سعادت عظمیٰ بی تخطرات ایتدم . بر کرده دوچار اولدینی مصائبی دوشندم . آره لرزنده کی فرق نه درجه مخالف اولدینی ، سفالتک شفیه بی نه درجه متأذی قیله جغنی در خاطر ایتدکه تأسفمدن نه یاه جغمی بیله مامک درجه لرینه کلدم .

سزده شفیه نک سلسله حیاتندن برنبده بحث ایدرسه موبی چاره نک طالعدن نه وجهله بی نصیب اولدینی اولکی حال ووقته نظر آ شمیدی حکمکده اولدینی محن و مشقتدن نه درجه سزای مریحت بر راده به کلدیکی یاک نغزده اکلاشیلور .

اوت شفیه قوجه براوک خانی ، مدار مفخرتی و برعائله نک شرف و شانی ایدی . اودرجه حسن طبیعت مالک ایدی که نه زمان برایشه تشبث ایتسه اوایشک اوسته سندن کلیر ، عائله سی افرادی کنندیسنه منتدار قیلار ایدیده اوخان قان والده سنی بر درلو رضا داده قیله مزاییدی .

امید استقبالی اولان زوجنک خاطرینه تبعاً قان والده سندن — بوناقلق اثری اوله رق — هر کون کوردیکی ناجیا معامله لره اهمیت ویرمدی . کورمش اولدینی بونجه حقارانه مقابل اوخان عجوزه بی اودرجه صایار ، هر بر کلینک یاه بیله جکی ، زاکت ، حسن معامله نک فوقده معتبر طوتار و خاطرینه نهایت درجه رعایت ایدردیده زوجنی وقوع حالدن خبردار ایتسه مکله برابر عائله سنک سعادت سی سکتیه اوغراتمسی ، اغزلرینک طادینی بوزمامق جهلترینی دوشونور ، نشانه حیاتی اولان اوایی معصومه ترجماً دائماً دوچار اولمقده اولدینی بلایا و حقاراتی هضم ایدرک سیرینی کیمسه به سزدرمز ایدی .

شفیه نک قان والده یوزندن نه قدر دلخون اولدینغه واقف اولان قونوقومشوسی بو حالدن زوجنی خبردار ایتکی اخطار ایتدیرسه ده عائله سی آراسنه صیزلیدی دوشورمکدن ، انلرک راحتنی بوزمقدن هروقت توقی ، مقدراته قارشو هر بر شیشه تحمل ایده جکنی بالیان نه درجه صابر ونه قدر صاحبه وجدان اولدینی بیدردی .

— مابعدی وار —

طلعت حاجابی

اوتبری

پول مراقی . — انکلیر غزته لرندن بری پول قولکسیونجیلرینه بودفعه برطاقم معلومات مهمه ویریور . بزده نقل ایدلم : البتیه نمون اولان ، ویاتعجب ایدن ، یاخود بویله برمراقه کولن بولنور . بتون دنیاده موجود اولان پوللرک انواعی (۱۳۸۱۱) عدده بالغ اولمقده در بولنردن (۱۳۱) عددی نفس انکلترده اولوب (۳۸۴۵) عدده انکاتره مستملکاتی ایچون ترتیب ایدلمشدر . یعنی : نیاده موجود بوللردن تخمیناً بشده ایکسی انکلیر پوللریدر . آمریکا پوللری دهبا مختلف الانواعدر ، بولنرک مقدار انواعی (۴۶۵۶) عدده بالغ اولیور . اسپانیانک (۲۷۸) نوع پولی وارددر . سالوادور جمهوریتنک (۲۷۲) ، اوروغوای حکو- متنک (۲۱۵) نوع پولی موجوددر . چینک یالکز شانغای ایالتنه مخصوص اولمق اوزره ایکی یوز اون درت درلو پولی وار ایمش . پولونیانک ، تردوفونک کندیلرینه مخصوص اوله رق یالکز برر نوع پوللری موجوددر .

اللی سنه دن بری حکومت مختلفه طرفندن نشر ایدیلن پوللرک هر نوعندن برر دانه سی النوبده بریره سریله جک اولسه سکر مترو مربعی بریری اشغاله کفایت ایدرمش . بولنرک هر نوعندن متشکل تام برقولکسیونده بولنان پوللرک اوزرلرنده کی قیمت حسابیه فیثاتی اون میلیون فرانق طوتار ایمش .

الیوم درت نوع پول وارددر که غایت نادر و بناء علیه قیمتی فیثات موضوعه سندن قات قات زیاده در . برنجیسی (موریس آطه سی) نک ایکی پنا قیمتی بربولیدرکه پیاجه سی (۲۵۰،۰۰۰) فرانقدر . ایکنجیسی بالتیمورک اون ساتیملک بربولیدرکه (۲۲،۰۰۰) فرانغه ساتلمقده در . اوچنجیسی (هاوای) نک ایکی ساتیملک پولیدرکه الیوم (۱۷،۵۰۰) فرانق قیمتده در . درنجیسی ده (سن لوئیز) نک یکری ساتیملک پولی اولوب بونک بوکو- نک قیمت ایتسه (۱۵۰،۰۰۰) فرانقدر پاره سی حیوق عقلی آز اولانلره اشتراسی توصیه اولنور .

بالون یاریشلری : تشرین اول افرنجینک ایکنجی کونی پارسده برطاقم

بالون تجربه لری اجرا ایدلمشدر . متعدد بالونجیلر بالونلرینه یینه رک پارسدن دانمارقه داخلنده کائن (وسترام) شهرینه اوچشدر برنجیسی قزانان بالونک ساعتده ۱۱۰ کیلو مترو مسافه قطع ایدلیدی ودرت بیسک مترو ارتقاعه قدره والاندینی آکلاشلمشدر . ایکی بالونده برلینده واقع (تامپه لهوف) نام محلدن صالیوریلرک بش ساعت صوکره بلا حادثه (غزودنر) شهرینه واصل اولمشدر . بوبالونلردن ایچنده برلین اطباسدن دوقنور (برسون) واستراسبورغنن معلم (هرخل) بولنان بالون (۶،۰۰۰) مترو ارتقاعه قدر حقیقمشدر که بوارنقاعده ترمو مترو تحت الصفر ۲۸ درجه بی کوسترمکده ایدی .

مکسیقاده قوش توی آوچیلری . — اوت ! قوش تویلری ایچونده آریچنه برقافله صیادین ترتیب ایدلمش . فقط بو آوچیلق کیف ایچون دکل تجارت ایچون آمریقالیلر ! پاره قازانمق ایچون دهبا نهلر ، نهلر یامازلر ! ایشته بو قوش توی آوچیلنی ایچونده آریچنه برقو- مپانیه تشکل ایتش ؛ قومپانیه نک بیکلارجه عمله سی وار . بو آدملرک وظیفه سی مکسیقانک صیجاق لرلرنده بولنان قیمتدار تویلی قوشلری آرامق و صید ایتک . . اضل . مکسیقا . اهالیسی قومپانیه نک نسل طیوری محو ایده جک اولان بوتشبتنی شمیدین پروتسو ایدیورمش .

رسمی

بر قلاچ کون اول پشته ده اقر- نغزاد کونینده مجاریلی ایکی ژاندارمه عادی بر سرقتدن طولانی لوئی منه زر ، نامنده بر چفتنجی بی توقیف ایتدیلر . کندوسنه عزو اولنان فعل سرقی مرقوم شدیداً انکار اید- ییوردی . فقط ژاندارمه لرا کاسناد ایدیلن قباحتی هم حالده اقرار ایتد- یرمک ایتدیلر . بوکا موفق اولمق ایچون بر دوکمه صوبه بی آتشندن بیاض اوله جق درجه ده کیندن

ایتدیلر . صکره مظنونی شمینیه ایله بوصوبه نک آراسنه کیرمکه اجبار ایدیلر . زواللی همان کباب دینله جک قدر اولدینی حالده جلادلر اورادن چکوب برقولندن برکیریشه آصه رق کندی غائب ایدنجیه به قدر بوداقلی بردکنک ایله ضرب ایتدیلر . بوکاده قناعت ایتیه رک ایکی ژاندارمه طومش بر بوزلی صوایله (منه زری ایصلا- تب طوکه جق درجه به کتیردکن صکره بیچاره بی اورده اورده بیسخانه به قدر سوروکلر دیلر . زواللی کویلی بوده شتلی حرکتی حیوانلرکی درت ایاقله سورینه سورینه کمال ایتدی . بوکره مرقوم منه زری جلادلرینه قارشو دعوایه قیام ایتکه نائل اولدینندن آچیلان تحقیقات نتیجه سننده ایکی ژاندارمه توقیف ایدیلوب شایان نفرت اولان اشبو جنایتلری یچون تعقیبات قانونیه به دوچار اوله جقلردر . بتون مجارستان غزته لری مذکور ژاندار- مه لرک مستلزم عبرت اوله جق بر جزایه چادیرلمسی طلب ایتکده متفق بولنورلر شو جنایت جداشان انسانیه شین وسزوار نفرین وله جق وقایع الیمه دن اولوب حسب الانسانیه منظره فجیعه مذکوره دن متأثر اولماق قابل دکلدر . له الحمد والمته شمیدیه قدر ممالک محروسه عثمانیه ده بو مثلوا وال اسف اشمال اصلاً و قطعاً وقوعه کلماش و بزجه تخمین و تصویری بیله محال اندر محال بولمش ایدوکی بالوسیه در میان ایدرز .

ممدوح

معلومات — طاهرک مطبعه مندره طبع اولمشدر